Aika 21.10.2026, klo 13:00 - 15:09

Paikka Satasairaala N2 neuvotteluhuone

Käsitellyt asiat

§ 32 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 33 **Kokouksen pöytäkirjantarkastajat**

§ 34 **Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2029 sekä talousarvio 2027**

§ 35 **Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunnan kokousaikataulu vuodelle 2027**

§ 36 **Vastine valtuustoaloitteeseen koskien Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteita ja hoitoonpääsytoteumia**

§ 37 **Vastine valtuustoaloitteeseen koskien apuvälineiden lainauksen saatavuutta kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella**

§ 38 **Tiedoksi merkittävät asiat**

Saapuvilla olleet jäsenet

Jari Lepistö, puheenjohtaja
Jarkko Viljanen, 1. varapuheenjohtaja
Marketta Juntunen
Bia Kaski
Peetu Lahtinen
Jenni Peltola, poissa 13.05-15.01
Maarit Pirinen, saapui 13:17
Harri Salonen
Heli Sulkava
Heikki Uljas
Jarno Valtonen
Katriina Roos, varajäsen
Rauli Helin, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Terttu Grönvall, sihteeri
Hanna-Leena Markki, § 34
Jaana Männikkö, § 34
Sari Rantanen, esittelijä
Jyrki Vatanen, § 34
Saila Hohtari, § 34
Emilia Sivén

Poissa

Sanna Kotiranta
Johanna Santanen
Pia Lahtinen

Allekirjoitukset

Jari Lepistö
Puheenjohtaja

Terttu Grönvall
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Satakunnan hyvinvointialue 27.10.2026 klo 14:07. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Jarkko Viljanen

Marketta Juntunen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

yleisesti nähtäville 28.10.2026

www.sata.fi

Terttu Grönvall, hallintopalvelusihteeri

§ 32
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelyjärjestykseksi hyväksytään esityslista.

Päätös
Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelyjärjestykseksi hyväksyttiin esityslista.

§ 33
Kokouksen pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 140 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Jarkko Viljanen ja Marketta Juntunen.

Päätös
Kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Jarkko Viljanen ja Marketta Juntunen.

Aluehallitus, § 183,16.06.2026
Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta, § 34, 21.10.2026

§ 34
Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2029 sekä talousarvio 2027

SATAHADno-2026-6196

Aluehallitus, 16.06.2026, § 183

Valmistelijat / lisätiedot:

Jyrki Vatanen, jyrki.vatanen@sata.fi
Hannu-Pekka Neuvonen, hannu-pekka.neuvonen@sata.fi

Liitteet

1 Laadintaohje TA 2027

Hyvinvointialueet ovat osa julkisen talouden suunnitelmaa ja valtion talousohjausta. Valtion rahoitus antaa raamit hyvinvointialueiden taloudelle ja toiminnalle. Hyvinvointialueiden rahoituksen on turvattava perustuslain edellyttämällä tavalla riittävien sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen. Hyvinvointialueiden saama valtion rahoitus on yleiskatteista. Hyvinvointialueet voivat siis päättää itse siitä, miten ja mihin rahat käytetään.

Vuoden 2027 rahoituksen pohjana on hyvinvointialueiden vuoden 2025 toteutuneet nettokustannukset. Vuoden 2027 rahoitus sisältää lisäksi hyvinvointialueiden vuosien 2023 - 2025 ali-/ylijäämiin perustuvan jälkikäteistarkastuksen. Valtiovarainministeriö julkaisi 30.4.2026 ennakolliset rahoituslaskelmat vuodelle 2027. Satakunnan hyvinvointialueen yleiskatteellinen rahoitus yhteensä on 1 087 miljoonaa euroa, joka sisältää jälkikäteistarkistusta 34,4 miljoonaa euroa, siirtymätasausta 14,6 miljoonaa euroa ja vähimmäistasoa koskevaa tasausta 13,9 miljoonaa euroa. Rahoituksen muutos vuodesta 2026 on 0 % eli rahoitus pysyy vuoden 2026 tasolla. Rahoituksen muutos oli valtakunnan heikoimpia Satakunnan osalta ja ilman vähimmäistasoa koskevaa tasausta rahoituksen muutos olisi ollut negatiivinen. Lopullisesti rahoitus vuodelle 2027 selviää kun hyvinvointialueiden vuoden 2025 tilinpäätökset vahvistetaan. Valtiovarainministeriö julkaisee lopulliset hyvinvointialuekohtaiset rahoituslaskelmat syyskuun lopussa.

Lisäksi vuoden 2027 rahoituksessa on otettu huomioon rahoituslain III vaiheen muutosten vaikutukset, julkisen talouden suunnitelman mukaiset sote-rahoituksen tehtävä- ja asiakasmaksumuutokset sekä hyvinvointialueindeksin ennusteen päivitys. Edellä mainittujen tietojen jälkeen Satakunnan rahoituksen kasvu vuosina 2027 ja 2028 on 0 % sekä vuonna 2029 1,1 %.

Hyvinvointialueen strategiassa linjataan hyvinvointialueen toimintaa ja taloutta. Strategiassa asetetut tavoitteet tulee konkretisoida talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa käytännön toimenpiteiksi, joilla toteutetaan Satakunnan hyvinvointialueen strategiaa. Strategiaa käsitellään aluevaltuuston kokouksessa kesäkuussa 2026. Strategian hyväksymisen jälkeen talousarvion tavoitteet laaditaan strategiaan pohjautuen.

Satakunnan hyvinvointialueen talousarviovalmistelu vuodelle 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnittelu vuosille 2027–2029 käynnistyy kesäkuussa aluehallituksen käsittelyllä ja valmistelu etenee laadintaohjeen alustavan aikataulun mukaisesti, jonka mukaan aluevaltuusto hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelman sekä talousarvion joulukuussa 2026.

Hyvinvointialueen alijäämien kattamissuunnitelma käsitellään aluevaltuuston kokouksessa 8.6. Alijäämien kattamissuunnitelma huomioidaan hyvinvointialue -ja toimialuetasoisesti talousarviossa 2027 ja taloussuunnitelmassa 2027 – 2029.

Hyvinvointialueen talousarvion valmistelua vuodelle 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnittelu vuosille 2027–2029 ohjataan liitteenä olevilla laadintaohjeilla. Investointisuunnittelu toteutetaan erillisellä ohjeistuksella.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteenä olevan talousarvion v. 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman v. 2027–2029 laadintaohjeet sekä
- myöntää hyvinvointialueen johtajalle valtuudet täydentää laadintaohjeita.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta, 21.10.2026, § 34

Valmistelija / lisätiedot:

Jyrki Vatanen, jyrki.vatanen@sata.fi

Hyvinvointialueen hallintosäännön 11 §:n mukaan lautakuntien tehtävänä on osallistua vuosittaiseen talousarvioprosessiin lausumalla talousarviosta omaan toimialaansa liittyen. Aluehallitus on kokouksessaan 16.6.2026 § 183 hyväksynyt talousarvion laadintaohjeet, joiden pohjalta talousarviovalmistelu on edennyt syksyn aikana. Sote -toimialueiden suunnittelukehykset toimintakatteena olivat seuraavat:

- Lapset, nuoret ja perheet -93 027 000 euroa
- Aikuiset -177 305 000 euroa
- Ikääntyneet -235 387 000 euroa
- Erityis -ja sairaalapalvelut -304 956 000 euroa

Talousarvion valmistelutilanne suhteessa annettuun suunnittelukehykseen esitellään kokouksessa.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi talousarvion 2027 valmistelutilanteen

- antaa aluehallitukselle lausuntonsa talousarviosta toimialaansa liittyen sekä
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta päätti:

- merkitä tiedoksi talousarvion 2027 valmistelutilanteen sekä
- lausua aluehallitukselle talousarviosta seuraavaa:
  - Esihenkilötyöhön panostaminen on erityisen tärkeää toiminnan tehokkuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi.
  - Sairauspoissaolojen vähentäminen nähdään kriittisenä. Tarvitaan joustavia tapoja säilyttää henkilöstön työkyky tarjoamalla esim. muokattua tai kevennettyä työtä.
  - Lautakunta nostaa esiin, miten kotihoidon laatu ja tuottavuus vaikuttavat kustannuksiin esim. ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tai muualla raskaammissa palveluissa.
  - Potilaita ei tule hoitaa liian raskaissa palveluissa esimerkiksi erikoissairaanhoidossa, jos tarvetta erikoissairaanhoitoon ei ole.
  - Lautakunta on huolissaan siitä, millaisia kustannusvaikutuksia lasten, nuorten ja perheiden palveluihin kohdistuvilla säästöillä on tulevaisuudessa terveys- ja sairaalapalveluihin
  - Lautakunta pitää tärkeänä oman sairaalan brändityön vahvistamista, jotta oman palvelutuotannon vahvuudet ja onnistumiset tulevat nykyistä paremmin esille. Oman palvelutuotannon houkuttelevuuden lisäämistä ja valinnanvapauden käytöstä aiheutuvien kustannusten hillitsemistä pidetään tärkeänä.

- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Esteellisyys
Jenni Peltola ilmoitti olevansa esteellinen (HL 28 §.1 mom. 4 kohta) ja poistui kokouksesta pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tiedoksi
Aluehallitus

§ 35
Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunnan kokousaikataulu vuodelle 2027

SATAHADno-2026-11012

Valmistelija / lisätiedot:

Emilia Siven, emilia.siven@sata.fi

Satakunnan hyvinvointialueen hallintosäännön 119 §:n mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Lautakuntien vuoden 2027 kokouksia on suunniteltu niiden toiminnalle varatut määrärahat ja käsiteltävät asiat huomioiden.

Lautakunta on linjannut kokoustavansa keskiviikkoisin klo 15.00. Lautakunta on myös linjannut, että kokoukset ovat pääsääntöisesti läsnäolokokouksia.

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunnalle esitetään vuodelle 2027 kokouksia seuraavasti:

- keskiviikko 3.2.2027 klo 15.00
- keskiviikko 28.4.2027 klo 15.00
- keskiviikko 25.8.2027 klo 15.00
- keskiviikko 13.10.2027 klo 15.00
- keskiviikko 8.12.2027 klo 15.00

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta päättää

- hyväksyä kokousaikataulun vuodelle 2027.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
Toimielinten palvelut

§ 36

Vastine valtuustoaloitteeseen koskien Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteita ja hoitoonpääsytoteumia

SATAHADno-2024-10577

Valmistelija / lisätiedot:

Sanna Mustajoki, sanna.mustajoki@sata.fi

Liitteet

1 Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteet ja hoitoonpääsytoteumat sote-keskuksittain ja sote-pisteittäin sekä erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon toteumat kuukausittain julkisena raporttina, valtuustoaloite 9.12.2024.pdf

Asian vireilletulo

Sote-jory on 10.2.2025 käsitellyt valtuustoaloitetta 9.12.2024 103 §: Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteet ja hoitoonpääsytoteumat. Valtuustoaloite koskee Satakunnan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon suoritteita ja hoitoonpääsytoteumia sote-keskuksittain ja sote-pisteittäin sekä erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon toteumia kuukausittain julkisena raporttina. Ensimmäisenä allekirjoittajana on Marjo Jaspa.

Vastine valtuustoaloitteeseen

Satakunnan yhteiseen tietoalustaan tehtiin tietoallasmigraatio toimittajan osalta 1.1.2025-31.5.2026. Migraation aikana tietoaltaalla olevan datan osalta ei voinut raportointikehitystyötä edistää. Satakunnan hyvinvointialueen tietoaltaaseen tulee dataa mm. sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmistä. Tätä tietoa hyödynnetään Satakunnan hyvinvointialueen tiedolla johtamisen tueksi. Satakunnan hyvinvointialueen ensisijaisena raportointijärjestelmänä käytetään Microsoft Power BI -alustaa, jonka avulla tuotetaan ja julkaistaan organisaation tiedolla johtamisen raportteja ja tunnuslukuja.

Valtuustoaloitteeseen vastauksena hyvinvointialueen tietovarannoista on rakennettu perusterveydenhuollon asiakkaiden ja suoritteiden osalta Power BI -raportti, joka hyödyntää hyvinvointialueen omaa raportointidataa. Raportin sisältö päivittyy keskitetysti ylläpidetystä tietoympäristöstä ja julkaistaan Power BI -palvelun verkkonäkymänä.

Hoitoon pääsyn tunnuslukujen tulee Terveydenhuoltolain (1326/2010) 55§ mukaan perustua THL:n julkaisemiin raportteihin. Raportille on laitettu THL:n linkit valtuustoaloitteessa pyydettyjen hoitoon pääsyn tunnuslukujen osalta.

Yhteenveto

Valtuustoaloitteen toteuttamiseksi Satakunnan hyvinvointialueen tietovarannoista rakennettiin Perusterveydenhuollon asiakkaat ja suoritteet -Power Bi-raportti (

Microsoft Power BI). Raportti on julkaistu julkisesti hyvinvointialueen verkkosivuilla (Hoitoonpääsy - Satakunnanhyvinvointialue). Ratkaisu hyödyntää hyvinvointialueen keskitettyä raportointiympäristöä ja mahdollistaa ajantasaisen tiedon julkisen esittämisen verkkopalvelussa.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi esitetyn vastineen ja ehdottaa, että aluehallitus merkitsee vastineen tiedoksi ja lähettää aloitteen ja vastineen aluevaltuustolle.
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
Aluehallitus

§ 37

Vastine valtuustoaloitteeseen koskien apuvälineiden lainauksen saatavuutta kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella

SATAHADno-2025-10817

Valmistelija / lisätiedot:

Simo Rehunen, simo.rehunen@sata.fi

Liitteet

1 Apuvälineiden lainauksen saatavuus kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella, Keskustan aluevaltuustoryhmä, valtuustoaloite 6.10.2025
2 Apuvälinekeskus suoritteet

Asian vireilletulo

Keskustan aluevaltuustoryhmä on jättänyt aluevaltuuston kokouksessa 5.10.2025 valtuustoaloitteen koskien ***apuvälineiden lainauksen saatavuutta kaikissa sote-pisteissä Satakunnan hyvinvointialueella.***

Aloitetta on käsitelty kuntoutuksen ohjausryhmässä 29.1.2026. Vastauksessa on hyödynnetty hankinta- ja logistiikkapalveluiden huolto- ja varastopäällikkö Sami Paavilaisen selvityksiä.

Aloitetta on käsitelty terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunnassa 29.4.2026 (§18), josta se palautettiin valmisteluun eräiden täsmennysten tekemiseksi.

Toiminnasta

Sote-keskusten ja -pisteiden apuvälinelainauksesta perusapuvälineiden osalta vastaa aikuisten palveluiden kuntoutuspalvelut. Maakunnallisen apuvälinekeskuksen toiminnasta vastaa erityis- ja sairaalapalveluiden kuntoutuksen vastuuyksikkö ja konsernipalveluiden alaisuudessa oleva hankinta- ja logistiikkapalvelut.

Maakunnallinen apuvälinekeskus vastaa kaikista vaativista ja kalliista apuvälineistä kaikkien satakuntalaisten osalta. Siellä toimii apuvälinelainaamo (perusapuvälineet), joka palvelee niin porilaisia, kuin lähikuntien asukkaita ja lisäksi tarpeen mukaan myös muut satakuntalaiset voivat sitä hyödyntää.

Perusapuvälineiden osalta lainaustoiminta on keskitetty pääosin sote-keskuksiin palveluverkkosuunnitelman etenemisen mukaisesti. Sen mukaisesti apuvälinelainaamot on suljettu Merikarvialta, Kokemäeltä, Luvialta ja Laviasta.

Tällä hetkellä apuvälinelainaamot toimivat Porin Maakunnallisen apuvälinekeskuksen lisäksi sote-keskuksissa Kankaanpäässä, Harjavallassa, Eurassa, Raumalla ja Huittisissa. Lisäksi sote-pisteissä Säkylässä ja Eurajoella. Säkylän apuvälinelainaamo yhdistyy Euran lainaamoon vuoden 2026 aikana. Eurajoen apuvälinelainaamon toiminta punnitaan Rauman uuden sote-keskuksen valmistumisen myötä palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Apuvälinelogistiikka

Apuvälinelogistiikka on hankinta- ja logistiikkapalveluiden vastuualueen yksikkö, joka hallinnoi hyvinvointialueella lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineitä. Näiden lisäksi apuvälinelogistiikka vastaa yksiköiden sairaala- ja hoivasänkyjen, rollaattorien ja pyörätuolien huollosta, poistoon menevien uusinnasta ja laiterekisteristä.

Apuvälinelogistiikan tehtäviin kuuluu:

- Apuvälineiden kilpailutuksiin osallistuminen, sopimusten seuranta, hankinta, rekisteröinti ja tarroitus. Apuvälinelogistiikka tilaa kaikki lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet ja vastaa ulkoisista hankintamäärärahoista.
- Varastonhallinta
- Lainaamojen varastojen saldoseuranta ja niiden perusteella apuvälineiden toimitukset lainaamoihin
- Apuvälineiden poisto
- Apuvälineiden puhdistus
- Apuvälineiden korjaukset, palautushuollot, määräaikaishuollot, muutostyöt, ohjelmoinnit, sähköturvallisuusmittaukset
- Kuljetusten organisointi
- Yksiköiden sänkyjen, pyörätuolien ja rollaattorien huollot ja korjaukset, sekä käyttöiän ylittäneiden ja korjauskelvottomien poistaminen ja korvaavan laitteen toimitus tilalle.

Apuvälinelainaamoiden toiminta

SOTE-keskusten lainaamot lainaavat perusapuvälineitä. Lainaamot toimivat osana kuntoutuspalveluiden toimintaa. Lainaamotoiminnasta vastaa kuntoutuspalveluiden fysioterapeutit, joilla on osaaminen apuvälineiden palveluprosessista.

Apuvälinetoiminta vaatii:

- Osaava henkilökunta, joilla osaaminen apuvälinetoiminnasta ja siinä käytettävästä toiminnanhallintajärjestelmästä. Apuvälineiden tuntemus ja osaaminen niiden säätämiseen ja apuvälineen käyttökuntoisuuden tarkastamiseen
- Tarvittavat tilat: Apuvälineiden sovittamiselle, puhtaille apuvälineille, likaisille palautuneille apuvälineille ja tilat kuljetusta odottaville likaisille välineille, sekä saapuville puhtaille apuvälineille
- Tarvittavat kuljetuslinjat sekä puhtaille, että likaisille apuvälineille

Lainaamon henkilökunnan tulee sovittaa ja antaa käytönopastus kaikille lainattaville apuvälineille, ottaa vastaan palautuvat apuvälineet ja kirjata lainaus- ja palautustapahtumat toiminnanhallintajärjestelmään. Lisäksi varaston ylläpito kuuluu henkilökunnan tehtäviin.

Apuvälineiden kierto

Lainattaviin apuvälineisiin tallennetaan toiminnanohjausjärjestelmään laina-aika, joka määrittää palautus tai tarpeen uudelleen tarkistuksen ajankohdan. Laina-ajan päätyttyä lähetetään "karhu-kirje", joka on palautuskehotus / tiedustelu tarpeen jatkumisesta, jos apuvälinettä ei ole palautettu. Apuvälineiden laina-aika voi olla myös pitkäaikalainaus, jos tarve on pysyvä, jolloin palautusaika on avoin. Pitkäaikaisesti lainatut apuvälineet palautuvat, jos niissä on huolto- tai muuten vaihtotarvetta tai esim. asiakas menehtyy. Osa näistä apuvälineistä on palautuessaan jo käyttöikänsä loppupäässä.

Apuvälineiden palautuksen tulee tapahtua apuvälinelainaamoon, jossa palautus kirjataan järjestelmään ja palautettu apuväline tarkastetaan, jotta kaikki laitteeseen liittyvät osat palautuvat lainaussopimuksen mukaisesti.

Apuvälinetilasto Merikarvia

Liitteenä olevista tilastoista käy ilmi, että Merikarvialla lainattiin vuonna 2024 apuvälineitä 573kpl 206 asiakkaalle. Tämä tarkoittaa alle 4 asiakasta viikossa tasaisen toteuman mukaan. Apuvälinelainaamotoimintaa tekevän yksikön ylläpitäminen noin pienelle asiakasmäärälle ei ole tarkoituksenmukaista. Todellisuudessa luku lienee pienempi, koska osa lainauksista on kotihoidon henkilöstön tekemiä. Tämä toiminta Merikarvialla jatkuu edelleen.

Liitteenä eri apuvälinekeskusten lainausmääriä vuosilta 2020–2025.

Lautakuntakäsittelyssä 29.4.2026 pyydetyt täsmennykset (siltä osin kuin ne ovat saatavissa)

1. Arvio apuvälinelainauksen keskittämisen kokonaiskustannusvaikutuksista, mukaan lukien vaikutukset kuljetuksiin, henkilöstön työaikaan, kotihoidon ja muun hoitohenkilöstön ajankäyttöön sekä asiakkaiden asiointikustannuksiin

Apuvälinelainaamojen palvelut on toteutettu kuntien sote-pisteissä ja sote-keskuksissa aikuisten palvelujen kuntoutuksen työntekijöiden toimesta kuntoutuksen tiloissa. Päätökset sote-pisteissä olevien apuvälinelainaamojen siirtämisestä perustuvat poliittiseen päätökseen palveluverkon supistamisesta. Tällöin palvelut ammattilaisineen siirtyivät toisiin yksiköihin. Näin ollen jäljelle jääneissä sote-pisteissä ei enää ole tiloja (pl. Eurajoki) eikä kuntoutuksen ammattilaisia toteuttamassa apuvälinelainausta sovituksineen.

Apuvälinelainaamojen aukioloajat vaihtelevat yksiköittäin, pääsääntöisesti lainaamot ovat auki joka arkipäivä 1–5 tuntia päivässä. Aukioloajan lisäksi terapeutin työaikaa on varattu mm. puhtaiden ja likaisten apuvälineiden käsittelyä varten. Uusien toimipisteiden osalta pitäisi varata aikaa myös siirtymisiin, koska kokopäiväinen työnteko ei ko. pisteissä olisi mahdollista nykyisellään.

Keskikokoisen apuvälinelainaamon tilantarve on noin 70 m². Keskittämisen myötä keskimäärin ko. tiloista luovuttu ja tullut säästöä kokonaisvuokrissa ja vastaavasti uusien toimipisteiden myötä vuokrakustannukset nousisivat. Neliövuokrat vaihtelevat kunnittain. Apuvälineiden kuljetuskustannukset (puhtaat ja likaiset erillään) ovat

vähentyneet supistamisen myötä ja uusien toimipisteiden myötä kustannukset lisääntyisivät, koska osa mahdollisista uusista toimipisteistä ei ole nykyisten reittien varrella.

Apuvälinepalveluissa asioimiseen asiakkaat voivat käyttää Kela-taksia.

2. Selvitys asukkaiden palvelujen tosiasiallisesta saatavuudesta ja yhdenvertaisuudesta, erityisesti pitkien etäisyyksien ja maakunnallisen apuvälinelainaamon aukioloaikojen näkökulmasta

Yhdenvertaista saatavuutta apuvälinepalveluihin ei pystytä toteuttamaan kaikissa Satakunnan kunnissa. Satakunnan hyvinvointialueella on aina ollut kuntia, joissa ei ole ollut apuvälinelainaamon palveluita saatavilla. Apuvälinelainaamoon on totuttu hakeutumaan toisen kunnan alueelle esimerkiksi Karvialta, jonka lähin lainaamo sijaitsee Kankaanpäässä 45 km päässä.

Sote-pisteistä, joiden apuvälinepalvelut ovat nyt palveluverkon supistamisen yhteydessä siirretty, etäisyydet lähimpään apuvälinelainaamoon ovat:

- Kokemäki - Harjavalta 15 km
- Säkylä -Eura 15 km
- Lavia - Kankaanpää 28 km
- Luvia – Eurajoki 20 km
- Merikarvia - Kankaanpää 55 km

Maakunnallinen apuvälinekeskus vastaa Porin alueen asukkaiden perusapuvälineiden lainaamisesta ja kaikkien satakuntalaisten osalta vaativampien ja kalliimpien yksilöllisten apuvälineiden lainaamisesta, hankinnasta ja sovituksesta. Maakunnallisen apuvälinekeskuksen toiminta vaativimpien ja kalliimpien yksilöllisten apuvälineiden osalta ei ole muuttunut hyvinvointialueen aikana, eikä maakunnallisen apuvälinekeskuksen palveluita ole saatavilla kuntien apuvälinelainaamoissa. Esimerkiksi Huittisista matkaa maakunnalliseen apuvälinekeskukseen tulee 59 km.

3. Kuvaus lainausvaiheen asiakasturvallisuuden ja laadun varmistamisesta tilanteissa, joissa apuväline luovutetaan ilman fysioterapeutin tekemää sovitusta ja yksilöllistä käytönopastusta esim. taksikuskille, omaiselle tai naapurille (näin toimitaan esim. maakunnallisessa apuvälinelainaamossa)

Apuvälinetarve arvioidaan aina yksilöllisesti. Asiakkaalla on lisäksi oikeus saada yksilöllinen ohjaus apuvälineen käyttöön. Hänellä on myös halutessaan mahdollisuus siihen, että apuväline luovutetaan
jollekin toiselle asiakkaan osoittamalle henkilölle. Näissä tapauksissa apuvälineen käyttö ohjataan ko. henkilölle, jos sitä ei ole ohjattu arviointivaiheessa asiakkaalle esim. puhelimitse. Tämä toimintamalli on käytössä kaikissa
lainaamoissa. Kokemuksen mukaan turvallisuuden kannalta tässä mallissa ei ole syntynyt ongelmia. Kuitenkin yksilölliset ortoosit tulee
luovuttaa asiakkaille aina henkilökohtaisesti, koska ne vaativat sovittamista oikean koon löytymiseksi, ellei kyseessä ole uusinta.

Terapeutit ovat tottuneet ohjaamaan apuvälineen asennuksen ja käytön myös puhelimessa. Tämä onnistuu kokemuksen mukaan hyvin erityisesti yleisimmissä apuvälineissä. Haasteellisemmat apuvälinelainaukset pyritään aina ohjaamaan

vastaanotolle. Tämä on kuitenkin aina asiakkaan valinta; apuvälinelainaamosta ei lainata apuvälineitä kenellekään ilman ohjausta silloin, jos asiakas ohjauksen haluaa.

Asiakkaat ovat itse vastuussa apuvälineiden kuljetuksesta. Joissain kunnissa kotihoidon työntekijät saattavat kuljettaa apuvälineitä kotihoidon asiakkaille kotiin ja ohjata niiden käytön. Tällöinkin lainaamossa fysioterapeutti on arvioinut oikean välineen ja ohjeistanut käytön asiakkaalle/omaiselle tai tarvittaessa kotihoidon henkilökunnalle. Kotihoidon henkilökunnalla on osaaminen perusapuvälineiden käyttöön, mutta arvio apuvälineestä tehdään fysioterapeutin toimesta. Apuvälineiden kuljettaminen ei pääsääntöisesti kuitenkaan kuulu kotihoidon työntekijöiden työtehtäviin.

Ilman minkäänlaista /arviota apuvälinettä ei lainata. Ohjaamalla/arvioimalla (vastaanotolla tai etänä, asiakkaalle itselle tai asiakkaan valtuuttamalle henkilölle) varmistetaan se, että lainataan oikeanlainen apuväline oikealle henkilölle.

4. Arvio valtuustoaloitteessa esitetyn apuvälinelainauksen toteuttamisesta liikkuvana palveluna, mukaan lukien kustannus- ja vaikuttavuusarvio sekä mahdollisuus toteuttaa liikkuvana apuvälinepalveluna esim. pilottina niille alueille sote-pisteisiin, joista apuvälinelainaamotoiminta on lakkautettu.

Liikkuvana palveluna toteutettava lainaamotoiminta on epärealistinen (vrt. apuvälinelainaamon tilantarve). Apuvälinetoiminnassa tarvitaan tila sekä puhtaille että likaisille apuvälineille (nämä eivät voi olla samassa tilassa). Liikkuva palvelu vaatisi toimintaan soveltuvan riittävän suuren kaluston ja säännöllisen työpanoksen yhdeltä kokopäiväiseltä kuljettajalta sekä yhdeltä kokopäiväiseltä fysioterapeutilta. Näiden lisäksi liikkuvassa palvelussa syntyisi kuluja mm. polttoaineista, autovakuutuksista ja -huolloista. Leasing-kalustona hinta myös nousisi korkeaksi, koska viikoittainen kilometrimäärä jää normaaliin liiketoimintaan nähden vähäiseksi. Jotta lainaamotoiminnasta saataisiin tarvittava hyöty eli apuvälineiden saatavuus olisi ajantasaista, tulisi auton kulkea jokaisessa yksikössä 3-5 kertaa viikossa. Alueelliset lainaamot palvelevat tällä hetkellä pääsääntöisesti jokaisena arkipäivänä.

Vuonna 2024 suljettujen apuvälinelainaamoiden lainausmäärät (2967 kpl) muodostivat 7,2 % kaikista apuvälinelainauksista (41 102 kpl):

- Merikarvia 573 kpl
- Säkylä 1 141 kpl
- Lavia 90 kpl
- Kokemäki 818 kpl
- Luvia 345 kpl

Näissä viidessä yksikössä yhteensä lainauksia oli keskimäärin 57 viikossa. Merikarvialaisia asiakkaita on lainaamoissa asioinut 343, säkyläläisiä 629 ja kokemäkeläisiä 587.Osa asiakkaista on voinut asioida myös esim. maakunnallisessa apuvälinelainaamossa tai naapurikunnassa. Lavia ja Luvian lukuja ei ole suoraan saatavissa, koska ovat osa isomman kunnan/kaupungin väestöä. Suhteutetut luvut ovat: Lavia 55 ja Luvia 213. Näin ollen keskimääräinen asiakasmäärä yhteensä viikossa on ollut 35 asiakasta.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi esitetyn vastineen ja ehdottaa, että aluehallitus merkitsee vastineen tiedoksi ja lähettää aloitteen ja vastineen aluevaltuustolle.
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
Aluehallitus

§ 38
Tiedoksi merkittävät asiat

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely
Seuraava terveys- ja sairaalapalveluiden lautakunnan vierailukokous on 2.12.2026 klo 14.00.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhakukielto

§32, §33, §34, §35, §36, §37, §38

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä lain hyvinvointialueesta 141 §:n nojalla oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.